

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

**Αριθμός γνωμοδοτήσεως 274/2015
ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
Β' ΤΑΚΤΙΚΗ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ
Συνεδρίαση της 19^{ης} Νοεμβρίου 2015**

Σύνθεση:

Πρόεδρος: Μιχαήλ Απέσσος, Πρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Μέλη: Χρυσάφουλα Αυγερινού, Μεταξία Ανδροβιτσανέα, Ιωάννης - Κωνσταντίνος Χαλκιάς, Αντιπρόεδροι Ν.Σ.Κ., Ιωάννης Διονυσόπουλος, Στέφανος Δέτσης, Σπυρίδων Παπαγιαννόπουλος, Κωνσταντίνος Γεωργάκης, Βασιλική Πανταζή, Αικατερίνη Γρηγορίου, Βασιλική Τύρου, Νικόλαος Δασκαλαντωνάκης, Γαρυφαλιά Σκιάνη, Δήμητρα Κεφάλα, Γεώργιος Ανδρέου, Δημήτριος Αναστασόπουλος, Ελένη Σβολοπούλου, Δημήτριος Μακαρονίδης, Παναγιώτης Παππάς, Σταύρος Σπυρόπουλος, Βασίλειος Καραγεώργος, Χρήστος Μητκίδης και Παναγιώτα – Ελευθερία Δασκαλέα – Ασημακοπούλου, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγητές: Βασίλειος Καραγεώργος, Νομικός Σύμβουλος του Κράτους, Χαράλαμπος Μπρισκόλας, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ. (γνώμη χωρίς ψήφο).

Αριθμός Ερωτήματος: Το υπ' αριθμ. πρωτ. 4246/2913/8-5-2014 έγγραφο της Βουλής των Ελλήνων.

Ερώτημα: Ερωτάται αν οι υπάλληλοι της Βουλής, με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου (ι.δ.α.χ.), συνταξιοδοτούνται από 1-1-2013 και εφεξής με τις διατάξεις που αφορούν τους υπαλλήλους ι.δ.α.χ. του Δημοσίου (συνταξιοδοτικές διατάξεις ΙΚΑ ή οποιουδήποτε άλλου ασφαλιστικού φορέα εκτός

του Δημοσίου) ή με τις συνταξιοδοτικές διατάξεις του Δημοσίου, που αφορούν στο τακτικό προσωπικό αυτού.

.....
 Επί του ανωτέρω ερωτήματος, το οποίο παραπέμφθηκε, λόγω σπουδαιότητας, στην Ολομέλεια, δυνάμει του υπ' αύξ. αριθ. 3097/23-6-2015 πρακτικού του ΣΤ' Τμήματος, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Β' Τακτική Ολομέλεια) γνωμοδότησε ως εξής:

Ιστορικό

Από το έγγραφο της ερωτώσης υπηρεσίας και τα στοιχεία του φακέλου που το συνοδεύουν προκύπτει το ακόλουθο πραγματικό:

1. Η Βουλή των Ελλήνων υπέβαλε προς το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους, δια του Γενικού Γραμματέα αυτής, το προαναφερόμενο ερώτημα, στο οποίο γίνεται μνεία των διατάξεων του άρθρου 1 παρ. 1 του ν. 4111/2013 (Α' 18), με τις οποίες θεσπίζεται το συνταξιοδοτικό καθεστώς των υπαλλήλων της Βουλής και ζητείται να γνωμοδοτήσει το Ν.Σ.Κ. αναφορικά με το εάν, οι υπάλληλοι της Βουλής με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου (ι.δ.α.χ.) θα συνταξιοδοτούνται από 1-1-2013 και εφεξής με τις διατάξεις που αφορούν τους υπαλλήλους του Δημοσίου με σχέση ι.δ.α.χ. (συνταξιοδοτικές διατάξεις ΙΚΑ ή οποιουδήποτε άλλου ασφαλιστικού φορέα εκτός του Δημοσίου) ή με τις συνταξιοδοτικές διατάξεις του Δημοσίου που αφορούν στο τακτικό προσωπικό αυτού.

Στο έγγραφο του ερωτήματος επισυνάπτεται το υπ' αριθ. πρωτ. Φ.80000/12752/770/27-11-2013 έγγραφο του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας προς το ΙΚΑ – ΕΤΑΜ, στο οποίο διατυπώνεται η άποψη α) ότι οι διατάξεις του άρθρου 1 παρ. 1 του ν. 4111/2013 καταλαμβάνουν από 1-1-2013 και εφεξής όλους τους υπαλλήλους της Βουλής που υπηρετούν κατά την ημερομηνία αυτή (δηλαδή τόσο τους μόνιμους υπαλλήλους, όσο και τους υπαλλήλους που υπηρετούν με σχέση εργασίας ι.δ.α.χ.) ανεξαρτήτως του χρόνου θεμελίωσης του συνταξιοδοτικού τους δικαιώματος, καταργουμένων των διατάξεων του άρθρου 15 του ν. 3865/2010, β) ότι οι ίδιες διατάξεις θεσπίζουν το συνταξιοδοτικό καθεστώς όλων των υπαλλήλων της Βουλής (όρια ηλικίας και προϋποθέσεις συνταξιοδότησης, υπολογισμό ποσού σύνταξης, συντάξιμο μισθό), ενώ δεν αφορούν στο ασφαλιστικό καθεστώς των εν λόγω προσώπων,

γ) ότι το ΙΚΑ - ΕΤΑΜ εξακολουθεί μετά τη θέση σε ισχύ των διατάξεων αυτών να είναι ο αρμόδιος φορέας συνταξιοδότησης για τους υπαλλήλους της Βουλής με σχέση εργασίας Ι.δ.α.χ., με δεδομένο ότι εξακολουθεί να είναι ο φορέας ασφάλισής τους και ο φορέας όπου καταβάλλονται οι προβλεπόμενες ασφαλιστικές εισφορές, με βάση τις γενικές διατάξεις του άρθρου 2 του α. ν. 1846/1951, περί υπαγωγής στην ασφάλιση του Ιδρύματος και τέλος δ) ότι για τη θεμελίωση, του συνταξιοδοτικού δικαιώματος των εν λόγω προσώπων και τον υπολογισμό του ποσού της σύνταξής τους, θα έχουν πλέον εφαρμογή οι διατάξεις του άρθρου 1 παρ. 1 του ν. 4111/2013.

2. Τέλος, με το υπ' αριθ. πρωτ. 163/10-11-2014 και συμπληρωματικά με το από 25-9-2015 έγγραφο της Βουλής των Ελλήνων προς το Γραφείο Νομικού Συμβούλου της Βουλής, διευκρινίζεται ότι οι υπάλληλοι της Βουλής με σύμβαση Ι.δ.α.χ., καθώς και οι ειδικοί φρουροί πενταετούς θητείας, με σχέση δημοσίου δικαίου, διέπονται, στην συντριπτική τους πλειοψηφία, από τα άρθρα 94 και 95 του Κανονισμού της Βουλής και υπάγονται στο ν. 4024/2011, ενώ στη Βουλή υπηρετούν και οι εξής κατηγορίες υπαλλήλων ιδιωτικού δικαίου, οι οποίοι δεν υπάγονται στο ν. 4024/2011: α) Οι δημοσιογράφοι στη Βουλή με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου που αμείβονται με τις αποδοχές των δημοσιογράφων με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου και έχουν ασφαλιστικό φορέα το ΤΣΠΕΑΘ, ΕΔΟΕΑΠ ή το ΙΚΑ, β) οι επιστημονικοί συνεργάτες και οι ειδικοί επιστημονικοί συνεργάτες του Επιστημονικού Συμβουλίου των Διευθύνσεων της Επιστημονικής Υπηρεσίας της Βουλής, που λαμβάνουν τις αποδοχές του Ειδικού Επιστημονικού Προσωπικού των Ανεξαρτήτων Αρχών και ασφαλίζονται στο Ταμείο Νομικών, το ΤΣΜΕΔΕ, το ΙΚΑ και σε λοιπούς οικείου ασφαλιστικούς φορείς, γ) οι υπάλληλοι της Βουλής που υπηρετούν σε υπηρεσίες, όπως ΥΕΕΠ, τηλεοπτικός σταθμός κ.α., των οποίων οι μηνιαίες αποδοχές ορίζονται με απόφαση του Προέδρου της Βουλής και ασφαλίζονται σε φορέα ανάλογα με την ειδικότητά τους (μηχανικοί στο ΤΣΜΕΔΕ, δικηγόροι στο Ταμείο Νομικών, τεχνικοί στο ΙΚΑ Κ.Λ.Π.) και δ) οι υπάλληλοι της Βουλής που υπηρετούν στην ειδική υπηρεσία υγειονομικής καλύψεως (ιατροί) που αμείβονται με τις αποδοχές επιμελητή Α' του ΕΣΥ αντίστοιχης ειδικότητας και ασφαλίζονται στο ΤΣΑΥ.

Νομοθετικό πλαίσιο

3. Στις διατάξεις των άρθρων 65, παρ. 1 και 6, 73, παρ. 1, 2 και 3 και 103 παρ. 1 έως 6 του ισχύοντος **Συντάγματος**, ορίζονται τα εξής:

Άρθρο 65

«1. Η Βουλή ορίζει τον τρόπο της ελεύθερης και δημοκρατικής λειτουργίας της με Κανονισμό, που ψηφίζεται από την Ολομέλεια κατά το άρθρο 76 και δημοσιεύεται με παραγγελία του Προέδρου της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. -

6. Ο Κανονισμός καθορίζει την οργάνωση των υπηρεσιών της Βουλής υπό την εποπτεία του Προέδρου, καθώς και όλα όσα αφορούν το προσωπικό της...»

Άρθρο 73

«1. Το δικαίωμα πρότασης νόμων ανήκει στη Βουλή και στην Κυβέρνηση.

2. Νομοσχέδια που αναφέρονται οπωσδήποτε στην απονομή σύνταξης και στις προϋποθέσεις της υποβάλλονται μόνο από τον Υπουργό Οικονομικών ύστερα από γνωμοδότηση του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Αν πρόκειται για συντάξεις που επιβαρύνουν τον προϋπολογισμό οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης ή άλλων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, υποβάλλονται από τον αρμόδιο Υπουργό και τον Υπουργό Οικονομικών. Τα νομοσχέδια για συντάξεις πρέπει να είναι ειδικά. Δεν επιτρέπεται, με ποινή την ακυρότητα, να αναγράφονται διατάξεις για συντάξεις σε νόμους που αποσκοπούν στη ρύθμιση άλλων θεμάτων.

3. Καμία πρόταση νόμου ή τροπολογία ή προσθήκη δεν εισάγεται για συζήτηση, αν προέρχεται από τη Βουλή, εφόσον συνεπάγεται σε βάρος του Δημοσίου, των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης ή άλλων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, δαπάνες ή ελάττωση εσόδων ή της περιουσίας τους, για να δοθεί μισθός ή σύνταξη ή γενικό όφελος σε κάποιο πρόσωπο.»

Άρθρο 103

«1. Οι δημόσιοι υπάλληλοι είναι εκτελεστές της θέλησης του Κράτους και υπηρετούν το Λαό, οφείλουν πίστη στο Σύνταγμα και αφοσίωση στην Πατρίδα. Τα προσόντα και ο τρόπος του διορισμού τους ορίζονται από το νόμο.

2. Κανένας δεν μπορεί να διοριστεί υπάλληλος σε οργανική θέση που δεν είναι νομοθετημένη. Εξαιρέσεις μπορεί να προβλέπονται από ειδικό νόμο, για να καλυφθούν απρόβλεπτες και επείγουσες ανάγκες με προσωπικό που προσλαμβάνεται για ορισμένη χρονική περίοδο με σχέση ιδιωτικού δικαίου.

3. Οργανικές θέσεις ειδικού Επιστημονικού καθώς και τεχνικού ή βοηθητικού προσωπικού μπορούν να πληρούνται με προσωπικό που προσλαμβάνεται με σχέση ιδιωτικού δικαίου. Νόμος ορίζει τους όρους για την πρόσληψη, καθώς και τις ειδικότερες εγγυήσεις τις οποίες έχει το προσωπικό που προσλαμβάνεται.
4. Οι δημόσιοι υπάλληλοι που κατέχουν οργανικές θέσεις είναι μόνιμοι εφόσον αυτές οι θέσεις υπάρχουν. Αυτοί εξελίσσονται μισθολογικά σύμφωνα με τους όρους του νόμου και, εκτός από τις περιπτώσεις που αποχωρούν λόγω ορίου ηλικίας ή παύονται με δικαστική απόφαση, δεν μπορούν να μετατεθούν χωρίς γνωμοδότηση ούτε να υποβιβαστούν ή να παυθούν χωρίς απόφαση υπηρεσιακού συμβουλίου, που αποτελείται τουλάχιστον κατά τα δύο τρίτα από μόνιμους δημόσιους υπαλλήλους. Κατά των αποφάσεων των συμβουλίων αυτών επιτρέπεται προσφυγή στο Συμβούλιο της Επικρατείας, όπως νόμος ορίζει.
5. Με νόμο μπορεί να εξαιρούνται από τη μονιμότητα ανώτατοι διοικητικοί υπάλληλοι που κατέχουν θέσεις εκτός της υπαλληλικής ιεραρχίας, οι διοριζόμενοι απευθείας με βαθμό πρεσβευτικό, οι υπάλληλοι της Προεδρίας της Δημοκρατίας και των γραφείων του Πρωθυπουργού, των Υπουργών και Υφυπουργών.
6. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων έχουν εφαρμογή και στους υπαλλήλους της Βουλής, οι οποίοι κατά τα λοιπά διέπονται εξ ολοκλήρου από τον Κανονισμό της, καθώς και στους υπαλλήλους των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και των λοιπών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου."

4. Στα άρθρα 1 παρ. 1 και 9 παρ. 13 β του ν. 4111/2013 (Α' 18), ορίζονται τα εξής:

Άρθρο 1

«1. Για τον υπολογισμό της σύνταξης, τα όρια ηλικίας και τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης των υπαλλήλων της Βουλής εφαρμόζονται οι διατάξεις της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας του Δημοσίου, κατά περίπτωση, όπως αυτές ισχύουν κάθε φορά για τους τακτικούς υπαλλήλους των Υπουργείων. Ως μισθός για τον υπολογισμό της σύνταξης των ανωτέρω προσώπων νοείται ο συντάξιμος μισθός τακτικού υπαλλήλου Υπουργείου αντίστοιχης κατηγορίας, με τα ίδια έτη υπηρεσίας όπως αυτός ισχύει κάθε φορά, σύμφωνα με τις οικείες συνταξιοδοτικές διατάξεις. Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής έχουν εφαρμογή από 1.1.2013 για όσα από τα αναφερόμενα σε αυτές πρόσωπα υπηρετούν κατά την ημερομηνία αυτή, ανεξαρτήτως του χρόνου θεμελίωσης του συνταξιοδοτικού δικαιώματός

τους. Από την ίδια ημερομηνία καταργούνται οι διατάξεις του άρθρου 15 του ν. 3865/2010 (Α' 120).»

Άρθρο 9

«13. α.....

β. Από 1.1.2013 για τους υπαλλήλους της Βουλής, κατά τα οριζόμενα στην προηγούμενη περίπτωση, και το προσωπικό της Προεδρίας της Δημοκρατίας, αναφορικά με το σύνολο των πάσης φύσεως αποδοχών και επιδομάτων τους, καθώς και τον υπολογισμό και την καταβολή της υπερβάλλουσας μείωσης, που τυχόν προκύπτει, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 29 του ν. 4024/2011, εξομοιώνονται με τους υπαλλήλους των κλάδων των Δημοσιονομικών και Εφοριακών της Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Οικονομικών, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4024/2011 για το ενιαίο μισθολόγιο. Δεν καταβάλλεται καμία άλλη παροχή ή επίδομα ή αποζημίωση οιασδήποτε μορφής στους υπαλλήλους της Βουλής πλην της οριζόμενης υπερωριακής απασχόλησης στο επόμενο εδάφιο. Ο αριθμός των ωρών υπερωριακής απασχόλησης κατά τις απογευματινές και νυκτερινές ώρες, καθώς και της απασχόλησης κατά τις Κυριακές και εξαιρέσιμες ημέρες για τους υπαλλήλους της Βουλής εγκρίνεται με απόφαση του Προέδρου της Βουλής και η πραγματοποίησή τους βεβαιώνεται από τους αρμόδιους Προϊσταμένους και δεν μπορεί να υπερβαίνει τις πενήντα δύο (52) ώρες το μήνα σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 1 του άρθρου 20 του ν. 4024/2011.»

5. Στα άρθρα **32, 85, 94, 121, 164Γ και 164Δ του Κανονισμού της Βουλής** (Α' 51), όπως αυτός ισχύει μετά τις τροποποιήσεις και προσθήκες που επήλθαν σε αυτόν μεταγενεστέρως με αποφάσεις της Ολομελείας και των Προέδρων της, ορίζονται τα εξής:

Άρθρο 32

«1. Οι υπάλληλοι της Βουλής είναι δημόσιοι πολιτικοί υπάλληλοι της νομοθετικής λειτουργίας του Κράτους.

2. Οι υπάλληλοι της Βουλής διακρίνονται σε: α) μόνιμους, β) με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου και γ) μετακλητούς.»

Άρθρο 85

«1. Ο Πρόεδρος της Βουλής μπορεί να προσλαμβάνει κατά την κρίση του και κατά παρέκκλιση από γενικές ή ειδικές διατάξεις με απόφασή του μέχρι έξι (6) Ειδικούς ή Επιστημονικούς Συμβούλους ή Επιστημονικούς Συνεργάτες.... 2...

3. Η σχέση του ως άνω προσωπικού είναι εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου και λύεται ελευθέρως οποτεδήποτε, με απόφαση του Προέδρου της Βουλής... 4...

5. Για τα λοιπά θέματα υπηρεσιακής καταστάσεως του προσωπικού της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις που ισχύουν για το αντίστοιχο προσωπικό του Δημοσίου...

6. Στη Βουλή υφίστανται και οι εξής οργανικές θέσεις, με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου ή ορισμένου χρόνου.... 7...

8. Το προσωπικό της παραγράφου 6 προσλαμβάνεται σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 80 του παρόντος. 9...

10. Κατά τα λοιπά για το ως άνω προσωπικό έχουν εφαρμογή οι διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά για το αντίστοιχο προσωπικό του Δημοσίου.»

Άρθρο 94

«1. Ο βασικός μισθός των μονίμων υπαλλήλων της Βουλής, οι γενικές αυξήσεις μισθών, οι προσαυξήσεις και επιδόματα ρυθμίζονται από τις διατάξεις των 2...

3. Οι αποδοχές και οι όροι εργασίας του προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου καθορίζονται με την απόφαση προσλήψεως. 4...

5. Στους υπαλλήλους της Βουλής με οποιαδήποτε σχέση εργασίας, δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, οι οποίοι αποχωρούν από την 1^η Ιανουαρίου 2005 και εφεξής από την υπηρεσία λόγω συμπλήρωσης του προβλεπόμενου από τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας ανώτατου ορίου ηλικίας ή χρόνου υπηρεσίας ή με αίτησή τους μετά από τη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος, χορηγείται με απόφαση του Προέδρου της Βουλής, προσαύξηση δεκαπέντε τοις εκατό (15%) στο βασικό μισθό και στις παροχές των παραγράφων 3 και 5 του άρθρου 95 του παρόντος Κανονισμού που καταβάλλονται στον υπάλληλο κατά τον τελευταίο πριν από την αποχώρηση μήνα. Η προσαύξηση αυτή δεν λαμβάνεται υπόψη κατά τον υπολογισμό της αρωγής, που παρέχεται με το άρθρο 7 του Κανονισμού του Ταμείου Αρωγής Υπαλλήλων της Βουλής (ΦΕΚ 1551/Β'2-8-1999). Επί των ακαθαρίστων αποδοχών που διαμορφώνονται ως άθροισμα του ανωτέρω προσαυξημένου βασικού μισθού και της ανωτέρω προσαύξησης των παροχών

των παραγράφων 3 και 5 του άρθρου 95 του παρόντος Κανονισμού, καθορίζεται η σύνταξη, σύμφωνα με το άρθρο 121 του παρόντος Κανονισμού και η οποία χορηγείται και σε περίπτωση θανάτου του υπαλλήλου. Η εν λόγω απόφαση ανακαλείται σε περίπτωση που η αποχώρηση από την υπηρεσία ματαιωθεί για οποιονδήποτε λόγο, οπότε αίρονται αναδρομικώς οι οποιεσδήποτε συνέπειες προήλθαν από αυτή. Η παράγραφος 2 του άρθρου 1 του ν. 4024/2011 (ΦΕΚ Α' 226/27-10-2011) εφαρμόζεται αναλόγως.»

Άρθρο 121

«1. Για τους υπαλλήλους της Βουλής εφαρμόζονται αναλογικά οι εκάστοτε ισχύουσες για τους πολιτικούς υπαλλήλους συνταξιοδοτικές διατάξεις. Ως μισθός για τον υπολογισμό της σύνταξης λαμβάνεται αυτός που προσδιορίζεται από τον παρόντα Κανονισμό.

2. Οι αυξήσεις, προσαυξήσεις ή επιδόματα γενικά που παρέχονται στους πολιτικούς συνταξιούχους του Δημοσίου, παρέχονται αυτοδικαίως και στους συνταξιούχους υπαλλήλους της Βουλής των Ελλήνων.

3. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων έχουν εφαρμογή και στο προσωπικό της Βουλής με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου.

4. Για τη συνταξιοδότηση των υπαλλήλων της Βουλής που θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα μέχρι 31.12.2010 εφαρμόζεται το ισχύον ως την ημερομηνία δημοσίευσης του ν. 3865/2010 («Μεταρρύθμιση του Συνταξιοδοτικού Συστήματος του Δημοσίου και συναφείς διατάξεις») καθεστώς, όπως αυτό καθορίζεται από τον παρόντα Κανονισμό και τις διατάξεις στις οποίες αυτός παραπέμπει, ανεξαρτήτως του χρόνου συνταξιοδότησής τους.»

Άρθρο 164 Γ

«Οι διατάξεις του άρθρου 29 του ν. 4024/2011 (ΦΕΚ Α/226/27.10.2011) εφαρμόζονται αναλόγως και στους υπαλλήλους της Βουλής.»

Άρθρο 164 Δ (προστέθηκε με το άρθρο 1 της από 4-3-2013 απόφασης της Ολομέλειας της Βουλής - Α' 56)

«Πέραν των οριζομένων στις επόμενες παραγράφους του παρόντος άρθρου, οι υπάλληλοι της Βουλής δικαιούνται αποδοχές, επιδόματα και αποζημιώσεις, οι οποίες συνίστανται από τις πάσης φύσεως και με οποιαδήποτε μορφή και αντίστοιχα αποδοχές, επιδόματα και αποζημιώσεις, που χορηγούνται στους υπαλλήλους των κλάδων Δημοσιονομικών και Εφοριακών, καθώς και κάθε άλλης

υπηρεσίας ή οργάνου της Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Οικονομικών. Καμία μεταβολή του μισθολογικού καθεστώτος των υπαλλήλων της Βουλής δεν ισχύει χωρίς ρύθμιση προβλεπόμενη στον Κανονισμό της Βουλής.....»

6. Στα άρθρα 1 παρ. 2 και 4 παρ. 1 περ. δ' του ν. **4024/2011** «Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις, ενιαίο μισθολόγιο – βαθμολόγιο ...» (Α' 226), όπως ισχύουν, ορίζονται τα εξής:

Άρθρο 1

«2. α. Η σύνταξη των προσώπων που εντάσσονται στο μισθολόγιο του Δευτέρου Κεφαλαίου εξακολουθεί να υπολογίζεται με βάση τις συντάξιμες αποδοχές τους όπως αυτές είχαν διαμορφωθεί κατά την προηγούμενη της έναρξης ισχύος των διατάξεων του παρόντος νόμου, λαμβανομένων υπόψη των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 38 του ν. 3986/2011 (Α' 152).

β. Οι διατάξεις της προηγούμενης περίπτωσης έχουν εφαρμογή και για όσα από τα αναφερόμενα σε αυτές πρόσωπα έχουν εξέλθει της υπηρεσίας από 1.7.2001 έως 31.10.2011.

γ. Από την έναρξη ισχύος των διατάξεων του παρόντος νόμου, οι αναλογούσες ασφαλιστικές εισφορές για κύρια σύνταξη, επικουρική ασφάλιση και πρόνοια των προσώπων των προηγούμενων περιπτώσεων, υπολογίζονται επί των ανωτέρω συντάξιμων αποδοχών¹.

δ. Οι διατάξεις της περίπτωσης α' έχουν εφαρμογή και για όσα από τα αναφερόμενα σε αυτές πρόσωπα έχουν εξέλθει της Υπηρεσίας μέχρι την 30ή Ιουνίου 2011, μη εφαρμοζομένων στην περίπτωση αυτή των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 38 του ν. 3986/2011. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου και αυτής έχουν εφαρμογή για όσους από τα αναφερόμενα σε αυτές πρόσωπα υπάγονται στο ασφαλιστικό - συνταξιοδοτικό καθεστώς του Δημοσίου ή συνταξιοδοτούνται με βάση τις δημοσιοϋπαλληλικές διατάξεις² ...

στ. Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής ισχύουν μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2016.³

Άρθρο 4

¹ Η περ. γ' τίθεται όπως ισχύει μετά την αντικατάστασή της, από της ισχύος της, με την διάταξη της παραγράφου 6β' του άρθρου 4 του ν. 4151/2013 (Α' 103)

² Το δεύτερο αυτό εδάφιο, προστέθηκε, στο τέλος της περίπτωσης δ' της παραγράφου αυτής, από της ισχύος της, με την παράγραφο 6γ του άρθρου 4 του ν. 4151/2013.

³ (η περίπτωση αυτή τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 5 του άρθρου 1 του ν. 4336/2015 (Α' 94)

«1. Στις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου υπάγονται οι μόνιμοι και δόκιμοι πολιτικοί υπάλληλοι και οι υπάλληλοι με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου (ΙΔΑΧ): α) του Δημοσίου, β) ... γ) ...

Επίσης υπάγονται: α).... δ) Οι υπάλληλοι της Βουλής, όσον αφορά τα μισθολογικά θέματά τους, τροποποιημένου αναλόγως του Κανονισμού της Βουλής, και το προσωπικό της Προεδρίας της Δημοκρατίας»⁴.

7. Στα άρθρα 1 παρ. 1 και 6 και 9 παρ. 1 και 10 του π.δ. 169/2007

“Κώδικας Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων” (Α’ 210), ορίζονται τα εξής:

Άρθρο 1 - Πολιτικοί υπάλληλοι – Προϋποθέσεις του δικαιώματος σύνταξης

«1. Ο τακτικός δημόσιος υπάλληλος που λαμβάνει κάθε μήνα μισθό από το Δημόσιο Ταμείο ή από άλλους ειδικούς πόρους δικαιούται σε ισόβια σύνταξη από το Δημόσιο Ταμείο....

6. Οι υπάλληλοι με σύμβαση αορίστου ή ορισμένου χρόνου, που μισθοδοτούνται από το Δημόσιο Ταμείο ή από άλλους ειδικούς πόρους, αποκτούν δικαίωμα σε σύνταξη σύμφωνα με τους όρους της παρ. 1, εφόσον συμπλήρωσαν πενταετή πλήρη συνεχή πραγματική υπηρεσία στη μη μόνιμη θέση τους (Άρθρο 1 Ν.Δ. 874/1971).

Οι διατάξεις του Ν.Δ. 874/1971 δεν έχουν εφαρμογή για τους υπαλλήλους με σύμβαση, που διορίζονται στο Δημόσιο μετά την ισχύ του Ν. 1476/1984 (Άρθρο 6 Ν. 1583/85)”.

Άρθρο 9 - Υπολογισμός της σύνταξης - Συντάξιμος μισθός - Συντάξιμος μισθός γενικά

⁴ Η διάταξη τίθεται όπως αντικαταστάθηκε για τελευταία φορά από 1-1-2013, με την παρ. 13α του άρθρου 9 του ν. 4111/2013.

Στην αρχική της μορφή (του ν. 4024/2011), είχε ως εξής: “..... δ) οι υπάλληλοι της Βουλής, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό της, και της Προεδρίας της Δημοκρατίας με την επιφύλαξη των οριζομένων στο π.δ. 351/1991 (Α’ 121), όπως ισχύει,.....».

Εν συνεχεία με τη διάταξη του εδαφίου 7α της υποπαραγράφου Γ1 της παραγράφου Γ του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 (Α’ 222) , αντικαταστάθηκε και ορίσθηκε ότι «7α. Η περίπτωση δ της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 4024/2011 αντικαθίσταται, από 1-1-2013, ως εξής : «δ) Οι υπάλληλοι της Βουλής, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό της, το προσωπικό της Εθνικής Υπηρεσίας Πληροφοριών και της Προεδρίας της Δημοκρατίας..... ».....» .

«1. Ως μισθός με βάση τον οποίο κανονίζεται η σύνταξη λαμβάνεται ποσοστό του μηνιαίου μισθού ενεργείας του μισθολογικού κλιμακίου ή του βαθμού που έφερε και εμισθοδοτείτο ο υπάλληλος κατά την έξοδό του από την υπηρεσία, όπως αυτός ορίζεται από τις διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά....

10. Για τους υπαλλήλους με σύμβαση που αναφέρονται στην παρ. 6 του άρθρου 1 ως μισθός για τον κανονισμό της σύνταξής τους λαμβάνεται υπόψη ο βασικός μισθός του κλιμακίου του κλάδου δημόσιων πολιτικών υπαλλήλων, σύμφωνα με τις διακρίσεις του άρθρου 3 του Ν. 2470/1997, με τους οποίους έχουν τα ίδια τυπικά προσόντα και που αντιστοιχεί στα έτη υπηρεσίας του κάθε υπαλλήλου μαζί με την προσαύξηση του επιδόματος χρόνου υπηρεσίας, όπως αυτό ισχύει κατά το χρόνο της εξόδου τους για τους δημόσιους πολιτικούς υπαλλήλους.....»

Ερμηνεία και εφαρμογή των διατάξεων

Από τις προπαρατεθείσες διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς και σε συνδυασμό, συνάγονται τα εξής:

8. Τα συνταξιοδοτικά θέματα των υπαλλήλων της Βουλής δεν συνάπτονται αμέσως με τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της και επομένως δεν μπορεί να αποτελέσουν αντικείμενο ρύθμισης του Κανονισμού της Βουλής, αλλά του κοινού νομοθέτη, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 73 του Συντάγματος. Ως εκ τούτου, επιβάλλεται να θεσπίζονται αποκλειστικά και μόνο με ειδικό τυπικό (συνταξιοδοτικό) νόμο, και μάλιστα με την τήρηση μιας ειδικής σύνθετης και τυπικά αυστηρής διαδικασίας, στην οποία απαιτείται η σύμπραξη των αρμοδίων συντεταγμένων οργάνων, ήτοι του Υπουργού Οικονομικών (που υποβάλλει την πρόταση νόμου), του Ελεγκτικού Συνεδρίου (που γνωμοδοτεί επί της πρότασης νόμου), του Κοινοβουλίου (που συζητεί και ψηφίζει το νόμο) και του Προέδρου της Δημοκρατίας (που εκδίδει και δημοσιεύει το νόμο). Με τον τρόπο αυτό, δεν θίγεται η συνταγματικά κατοχυρωμένη αυτονομία της Βουλής, η οποία, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 65 παρ. 6 και 103 του Συντάγματος, μπορεί, με τον Κανονισμό της, να ρυθμίζει όλα τα θέματα σχετικά με την υπηρεσιακή εξέλιξη των υπαλλήλων της, αλλά όχι και τα σχετικά με την συνταξιοδότησή τους, αφού αυτά, αφ' ενός μεν δεν άπτονται του τρόπου οργάνωσης και λειτουργίας της, αφ' ετέρου δε, πρέπει να ρυθμίζονται εντός του πλαισίου και των περιορισμών που τίθενται από τις λοιπές συνταγματικές διατάξεις (εν προκειμένω του άρθρου 73) και να μην προσκρούουν σε αυτές (ΕΣ Ολομ. 4932/2013, Πρακτ. 5ης Ειδ.Συν.

Ολομ. ΕΣ/9-1-2012, 1ης Ειδ. Συν. Ολομ.ΕΣ/9.1.2013, αντίθετες, ΕΣ 820/2010, ΝΣΚ (ατομ) 185/2011).

Υπό τα δεδομένα αυτά, η αφορώσα την «συνταξιοδότηση» του προσωπικού της Βουλής διάταξη του άρθρου 121 του Κανονισμού της, ως αμιγώς συνταξιοδοτική, είναι ανίσχυρη και δεν τυγχάνει εφαρμογής, λόγω της αντίθεσής της προς το Σύνταγμα.

9. Περαιτέρω, με τη διάταξη του άρθρου 85 του Κανονισμού της Βουλής ρητά ορίζεται, για το διακρινόμενο σε δύο κατηγορίες προσωπικό με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου της Βουλής (ήτοι: α) Ειδικούς ή Επιστημονικούς Συμβούλους και Ειδικούς Συνεργάτες του Προέδρου της Βουλής και β) λοιπό προσωπικό, με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου ή ορισμένου χρόνου σε οργανικές θέσεις της Βουλής), ότι στο εν λόγω προσωπικό, εκτός των ειδικών γι' αυτό ρυθμίσεων του Κανονισμού, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις που ισχύουν για το αντίστοιχο προσωπικό του Δημοσίου, περαιτέρω δε προκύπτει (ιδίως από την παράγραφο 5 του άρθρου 85 του Κανονισμού), ότι αυτή διέπει αποκλειστικά και μόνο θέματα αφορώντα την υπηρεσιακή κατάσταση (πρόσληψη, λύση εργασιακής σχέσης) του προσωπικού αυτού και όχι συνταξιοδοτικά. Πρέπει, συνεπώς, να γίνει δεκτό ότι και η παραπομπή, βάσει της διάταξης της παραγράφου 10 του ίδιου άρθρου του Κανονισμού, στις εκάστοτε ισχύουσες για το αντίστοιχο προσωπικό του Δημοσίου, διατάξεις, προκειμένου αυτές να εφαρμοσθούν "κατά τα λοιπά" και στο προσωπικό με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου της Βουλής, αφορά τις διατάξεις που ρυθμίζουν ζητήματα υπηρεσιακής φύσης και πάντως όχι συνταξιοδοτικά. Συνεπώς, μη έχουσα συνταξιοδοτικό χαρακτήρα, η διάταξη αυτή, εξακολουθεί να ισχύει, χωρίς ωστόσο να επηρεάζει την απάντηση στο υπό κρίση ερώτημα.

10. Εξ άλλου, από μεν τις διατάξεις των δύο πρώτων εδαφίων της παρ. 5 του άρθρου 94 του Κανονισμού της Βουλής, προκύπτει ότι στους υπαλλήλους της Βουλής, με οποιαδήποτε σχέση εργασίας, δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, οι οποίοι αποχωρούν από την υπηρεσία μετά την 1-1-2005, λόγω συμπλήρωσης του ορίου ηλικίας ή χρόνου υπηρεσίας ή με αίτησή τους και μετά από τη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος, χορηγείται, με απόφαση του Προέδρου της Βουλής, προσαύξηση 15% στο βασικό τους μισθό και σε συγκεκριμένες παροχές οι οποίες προβλέπονται στις παρ. 3 και 5 του άρθρου 95 του

Κανονισμού αυτού, που καταβάλλονται στον υπάλληλο κατά τον τελευταίο πριν από την αποχώρηση μήνα, από δε το τρίτο εδάφιο της ίδιας διάταξης ότι επί των ακαθάριστων αυτών αποδοχών (που διαμορφώνονται ως άθροισμα του ανωτέρω προσαυξημένου βασικού μισθού των υπαλλήλων της Βουλής και της προσαύξησης των συγκεκριμένων ως άνω, καταβαλλομένων σε αυτούς παροχών), καθορίζεται και η σύνταξή τους, σύμφωνα με το άρθρο 121 του ίδιου Κανονισμού.

Οι ως άνω διατάξεις, κατά το μέρος που αφορούν υπολογισμό συντάξιμου μισθού, μεταξύ άλλων, και των με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου υπαλλήλων της Βουλής (στους οποίους και αναφέρεται το τεθέν ερώτημα), έχουν ευθέως συνταξιοδοτικό χαρακτήρα, και ως εκ τούτου δεν μπορούν να τύχουν εφαρμογής, για τους ίδιους λόγους για τους οποίους δεν μπορεί να τύχει εφαρμογής και το άρθρο 121, στο οποίο παραπέμπουν, ήτοι, επειδή προσκρούουν στις προεκτεθείσες συνταγματικές διατάξεις, οι οποίες επιβάλλουν να ρυθμίζονται με νόμο τα συνταξιοδοτικά θέματα των εν γένει υπαλλήλων της Βουλής, και όχι με τον οικείο Κανονισμό.

11. Επίσης, η διάταξη του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 5 του άρθρου 94 του Κανονισμού της Βουλής, η οποία ορίζει ότι «*Η παράγραφος 2 του άρθρου 1 του Ν. 4024/2011 (ΦΕΚ Α' 226/27-10-2011) εφαρμόζεται αναλόγως*», η οποία αφορά όλους γενικά τους υπαλλήλους της Βουλής (συμπεριλαμβανομένων σε αυτούς, κατά τα οριζόμενα στις παραγράφους 1 και 3 του άρθρου 94 του ίδιου Κανονισμού, όχι μόνο των μονίμων, αλλά και των με σχέση με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου) εννοεί ότι, τόσο οι συντάξιμες αποδοχές, όσο και οι αναλογούσες ασφαλιστικές εισφορές για κύρια σύνταξη, επικουρική ασφάλιση και πρόνοια, των προσώπων που εντάσσονται στο μισθολόγιο του Δευτέρου Κεφαλαίου του ν. 4024/2011, εξακολουθούν να υπολογίζονται μέχρι 31-12-2015 και ήδη (μετά την αντικατάσταση της περίπτωσης στ' της παραγράφου 2 του άρθρου 1 του ν. 4024/2011, με την παράγραφο 5 του άρθρου 1 του ν. 4336/2015) μέχρι και 31-12-2016, με βάση τις παλαιές τους αποδοχές, όπως αυτές είχαν διαμορφωθεί κατά την προηγούμενη (31-10-2011) της έναρξης ισχύος των διατάξεων του νόμου τούτου (4024/2011), χωρίς ωστόσο να προσδιορίζει το εφαρμοστέο, στα εν λόγω πρόσωπα, συνταξιοδοτικό καθεστώς. Συνεπώς, ακόμη και εάν γίνει δεκτό, ότι στο νέο αυτό

μισθολόγιο εντάσσονται (κατ' άρθρο 4 παρ. 1 περ. δ' του ν. 4024/2011, όπως αυτό ισχύει από 1-1-2013 και εφεξής, ήτοι μετά την αντικατάστασή του με την παράγραφο 13α του άρθρου 9 του ν. 4111/2013) και οι υπάλληλοι της Βουλής και συνεπώς τυγχάνουν εφαρμογής και σε αυτούς οι συνταξιοδοτικές διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 1 του ν. 4024/2011, η παραδοχή αυτή δεν επηρεάζει την κρίση επί του τεθέντος ερωτήματος, το οποίο επικεντρώνεται, όπως προελέχθη, στον προσδιορισμό του εφαρμοστέου στους υπαλλήλους της Βουλής (και δη αυτούς με σχέση εργασίας αορίστου χρόνου - ΙΔΑΧ) συνταξιοδοτικού καθεστώτος, δηλαδή σε θέμα που δεν έχει καμία απολύτως σχέση με το ρυθμιστικό πεδίο των εν λόγω διατάξεων του ν. 4024/2011, στις οποίες παραπέμπει ο Κανονισμός της Βουλής.

12. Περαιτέρω, κατά τη γνώμη της **πλειοψηφίας**, που απαρτίσθηκε από τον Πρόεδρο του Ν.Σ.Κ. Μιχαήλ Απέσσο, τους Αντιπροέδρους Ν.Σ.Κ. Μεταξία Ανδροβιτσάνεα και Ιωάννη-Κωνσταντίνο Χαλκιά, καθώς και τους Νομικούς Συμβούλους του Κράτους Ιωάννη Διονυσόπουλο, Στέφανο Δέτση, Σπυρίδωνα Παπαγιαννόπουλο, Κωνσταντίνο Γεωργάκη, Βασιλική Πανταζή, Βασιλική Τύρου, Νικόλαο Δασκαλαντωνάκη, Γαρυφαλιά Σκιάνη, Γεώργιο Ανδρέου, Δημήτριο Αναστασόπουλο, Ελένη Σβολοπούλου, Δημήτριο Μακαρονίδη, Σταύρο Σπυρόπουλο και Χρήστο Μηκίδη (ψήφοι δεκαεπτά - 17), με την οποία συντάχθηκε και ο εκ των Εισηγητών (με γνώμη άνευ ψήφου) Πάρεδρος Ν.Σ.Κ. Χαράλαμπος Μπρισκόλας, κρίσιμες, για την απάντηση στο τεθέν ερώτημα, τυγχάνουν οι διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του ν. 4111/2013, που εισάγουν συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις για τους υπαλλήλους της Βουλής και θεσπίσθηκαν με την τήρηση της προβλεπόμενης από το Σύνταγμα ειδικής διαδικασίας που ισχύει για όλους τους συνταξιοδοτικούς νόμους που ψηφίζει το Κοινοβούλιο και επομένως είναι έγκυρες και ισχυρές, υπό την άποψη αυτή. Οι διατάξεις αυτές, παραπέμπουν για τον υπολογισμό της σύνταξης, τα όρια ηλικίας και τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης των "υπαλλήλων" της Βουλής, στις διατάξεις της "συνταξιοδοτικής νομοθεσίας του Δημοσίου", κατά περίπτωση, όπως αυτές ισχύουν κάθε φορά, για τους "τακτικούς υπαλλήλους των Υπουργείων", ενώ ορίζουν, επίσης, ότι ως μισθός για τον υπολογισμό της σύνταξης των ανωτέρω προσώπων, νοείται ο συντάξιμος μισθός τακτικού

υπαλλήλου Υπουργείου αντίστοιχης κατηγορίας, με τα ίδια έτη υπηρεσίας, όπως αυτός ισχύει κάθε φορά, σύμφωνα με τις οικείες συνταξιοδοτικές διατάξεις.

13. Κατ'αρχήν, και ενόψει του ότι οι εν λόγω διατάξεις, αναφέρονται γενικώς στους υπαλλήλους της Βουλής, πρέπει να γίνει δεκτό ότι το πεδίο εφαρμογής τους δεν περιλαμβάνει μόνο τους μόνιμους υπαλλήλους αυτής, αλλά όλες ανεξαιρέτως τις κατηγορίες υπαλλήλων της Βουλής, όπως αυτές προσδιορίζονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 32 του Κανονισμού της (ήτοι μόνιμους, συνδεδεμένους με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου και μετακλητούς). Άλλωστε, στις περιπτώσεις που ο κοινωνικοασφαλιστικός νομοθέτης θέλησε να μην είναι τόσο διευρυμένη η έννοια "υπάλληλοι" της Βουλής (όπως είναι στην προαναφερόμενη διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του ν. 4111/2013), το όρισε ρητά, όπως τούτο προκύπτει από τις διατάξεις των παραγράφων 1α' και 4 του άρθρου 2 του ν. 3865/2010, οι οποίες περιορίζουν το πεδίο εφαρμογής τους, στους με σχέση "δημοσίου δικαίου" (βλ. σχετικά και την υπ' αριθμ. 13725/0092/26-1-2011 ερμηνευτική εγκύκλιο του νόμου) "τακτικούς" και "μετακλητούς" υπαλλήλους της Βουλής, ορίζοντας επί λέξει, η μεν πρώτη διάταξη ότι: «Οι... τακτικοί και μετακλητοί υπάλληλοι της Βουλής... που προσλαμβάνονται από 1-1-2011 και μετά, υπάγονται υποχρεωτικά και αυτοδίκαια στον κλάδο κύριας σύνταξης του ΙΚΑ – ΕΤΑΜ...», η δε δεύτερη ότι: «Οι... τακτικοί και μετακλητοί υπάλληλοι της Βουλής... που υπηρετούν ή θα προσληφθούν μέχρι 31-12-2010 μπορούν να επιλέξουν προαιρετικά την υπαγωγή τους στο ΙΚΑ – ΕΤΑΜ από την ημερομηνία δημοσίευσης του νόμου αυτού...»

14. Εξ άλλου, η χρήση των λέξεων "κατά περίπτωση", στη διάταξη του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του ν. 4111/2013, έγινε επειδή ακριβώς ο νομοθέτης είχε υπόψη του το γεγονός ότι στη Βουλή απασχολούνται περισσότερες της μιας κατηγορίες υπαλλήλων (λ.χ. μόνιμοι, ιδιωτικού δικαίου κ.λ.π.) και θέλησε έτσι, σε όλες ανεξαιρέτως αυτές τις κατηγορίες υπαλλήλων της (και όχι μόνο στους μόνιμους) να εφαρμόζονται αναλογικά (και όσον αφορά τη συνταξιοδότησή τους) οι εκάστοτε ισχύουσες, για τους τακτικούς υπαλλήλους των Υπουργείων, διατάξεις της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας του Δημοσίου.

15. Λαμβάνοντας επομένως υπόψη, τόσο την γραμματική διατύπωση των διατάξεων αυτών, οι οποίες πρέπει να ερμηνεύονται στενά ως κοινωνικοασφαλιστικές (ΣτΕ 7μ. 3450/2003 και ΣτΕ 2033/1990, 1557/1990,

2589/1989, 4888/1988, 1507/1984, Γνωμ. Α' Τμ. ΝΣΚ 310/2011 και Ολομ. ΝΣΚ 361/2008), όσο και τα διαλαμβανόμενα στη σχετική Αιτιολογική Έκθεση του ν. 4111/2013, στην οποία ρητά αναφέρεται ότι: «Στις διατάξεις αυτές (του προτεινόμενου δηλ. σχεδίου νόμου) υπάγονται όλοι οι υπάλληλοι της Βουλής οι οποίοι υπηρετούν κατά την 1-1-2013, με την επιφύλαξη της εφαρμογής της παραγράφου 2 του άρθρου 15 του ν. 3865/2010 που αφορά αυτούς που έχουν θεμελιώσει συνταξιοδοτικό δικαίωμα μέχρι 31-12-2010», πρέπει να γίνει δεκτό ότι οι διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 1 του νόμου τούτου έχουν εφαρμογή, από 1-1-2013 και εφεξής, σε όλους γενικά τους υπαλλήλους της Βουλής που υπηρετούν κατά την ημερομηνία αυτή, στους οποίους, μεταξύ άλλων, συμπεριλαμβάνονται (κατ' άρθρο 32 του Κανονισμού της Βουλής) και οι συνδεδόμενοι με την Βουλή με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, ανεξαρτήτως του χρόνου θεμελίωσης του συνταξιοδοτικού τους δικαιώματος, καταργουμένων από την ίδια ημερομηνία των διατάξεων του άρθρου 15 του ν.3865/2010 (άρα και της πρόβλεψης της παρ. 1 του τελευταίου αυτού νόμου, σύμφωνα με την οποία, ως μισθός για τον υπολογισμό της σύνταξης των υπαλλήλων της Βουλής λαμβανόταν αυτός που προσδιοριζόταν μέχρι σήμερα από τις διατάξεις του Κανονισμού της Βουλής).

16. Πρέπει, εξ άλλου, να σημειωθεί, ότι και οι διατάξεις των παρ. 1 και 3 του άρθρου 121 του Κανονισμού της Βουλής που ίσχυσαν μέχρι 31-12-2010, ήτοι μέχρι την προτεραιία της έναρξης ισχύος του άρθρου 15 του ν. 3865/2010 (και οι οποίες, κατά τα προεκτεθέντα θεωρούνται ανίσχυρες, ως αντιβαίνουσες στο ισχύον Σύνταγμα) εξομοίωναν συνταξιοδοτικά το προσωπικό της Βουλής με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, με τους μονίμους υπαλλήλους αυτής, ορίζοντας ρητά ότι και στις δύο αυτές κατηγορίες υπαλλήλων της Βουλής «εφαρμόζονται αναλογικά οι εκάστοτε ισχύουσες για τους πολιτικούς υπαλλήλους συνταξιοδοτικές διατάξεις» (που ήταν εκείνες των άρθρων 1 παρ. 1 και 9 παρ. 1 του ΚΠΣΣ – π.δ. 169/2007). Ομοίως δε, και στο (καταργηθέν με τη διάταξη του άρθρου 1 παρ. 1 του ν. 4111/2013) άρθρο 15 του ν. 3865/2010, δεν γινόταν, ως προς το συνταξιοδοτικό των υπαλλήλων της Βουλής, διάκριση μεταξύ μονίμου προσωπικού αυτής και προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου.

17. Περαιτέρω προκύπτει, από τις προαναφερόμενες διατάξεις του ν. 4111/2013, ότι αυτές δεν θίγουν το ασφαλιστικό καθεστώς των υπαλλήλων της Βουλής με σχέση ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, ούτε μεταβάλλουν τον αρμόδιο φορέα συνταξιοδότησής τους, άρα οι υπάλληλοι αυτοί εξακολουθούν, και μετά την έναρξη ισχύος των διατάξεων αυτών, να ασφαρίζονται (καταβάλλοντας τις ίδιες εισφορές για κύρια – επικουρική σύνταξη και πρόνοια που κατέβαλαν μέχρι πρότινος), όχι στο Δημόσιο (όπως οι μόνιμοι υπάλληλοι της Βουλής), αλλά στους οικείους φορείς, στους οποίους υπάγονταν και μέχρι τότε ασφαλιστικά, λόγω της υφής της απασχόλησης ή της ιδιότητάς τους (λ.χ. Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ., κατ' άρθρο 2 παρ. 1 περ. δ' του α.ν. 1846/1951, Ε.Τ.Α.Π.-Μ.Μ.Ε., κατ' άρθρα 37 επόμεν. του ν. 3655/2008 κλπ.), καθώς επίσης και να συνταξιοδοτούνται από τους φορείς αυτούς (με έκδοση υπ' αυτών των σχετικών αποφάσεων και όχι από το Γ.Λ.Κ.).

Οι διατάξεις αυτές θεσπίζουν, ωστόσο, ένα διαφορετικό (σε σχέση με εκείνο των οικείων φορέων) συνταξιοδοτικό (και όχι ασφαλιστικό) καθεστώς της εν λόγω κατηγορίας υπαλλήλων της Βουλής (των ΙΔΑΧ), αναφορικά με τη θεμελίωση του συνταξιοδοτικού τους δικαιώματος (όρια ηλικίας, προϋποθέσεις συνταξιοδότησης) και τον υπολογισμό της σύνταξης τούτων, παραπέμποντας προς εφαρμογή, για τα συγκεκριμένα αυτά ζητήματα, στις εκάστοτε ισχύουσες, για τους τακτικούς υπαλλήλους των Υπουργείων, διατάξεις της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας του Δημοσίου και καθιστούν ανεφάρμοστες, ειδικώς και όσον αφορά τα ζητήματα αυτά (όρια ηλικίας, προϋποθέσεις συνταξιοδότησης και υπολογισμό της σύνταξης) τις διατάξεις των οικείων φορέων, στους οποίους τα εν λόγω πρόσωπα υπάγονται ασφαλιστικά.

18. Επομένως, οι διατάξεις αυτές είναι διατάξεις "συνταξιοδοτικής" και όχι "ασφαλιστικής" εξομοίωσης (μεταξύ άλλων και) των υπαλλήλων με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου της Βουλής, με τους τακτικούς υπαλλήλους των Υπουργείων (οι οποίοι διέπονται, όπως θα εκτεθεί αμέσως παρακάτω, από την συνταξιοδοτική νομοθεσία του Δημοσίου) και τούτο σημαίνει ότι τα πρόσωπα αυτά, εξερχόμενα του ενεργού εργασιακού τους βίου, καθ' όλη τη διάρκεια του οποίου υπάγονταν, κατά τα ανωτέρω, στους οικείους - λόγω είδους απασχόλησης ή ιδιότητας - φορείς (π.χ. Ι.Κ.Α.- Ε.Τ.Α.Μ., Ε.Τ.Α.Π.-Μ.Μ.Ε. κ.λ.π.), θα συνταξιοδοτούνται μεν, με εκδιδόμενες από τους φορείς αυτούς (και

όχι το Δημόσιο και εν προκειμένω το Γ.Λ.Κ.) αποφάσεις απονομής της σύνταξής τους, αλλά με έρευνα των προϋποθέσεων θεμελίωσης του συνταξιοδοτικού τους δικαιώματος και υπολογισμού της σύνταξής τους, όχι με βάση τη δική τους νομοθεσία, αλλά με βάση την εκάστοτε ισχύουσα, για τους τακτικούς υπαλλήλους των Υπουργείων, συνταξιοδοτική νομοθεσία του Δημοσίου, ως τέτοια δε, εφαρμοζόμενη κατά την παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 4111/2013, νοείται η περιλαμβανόμενη στο π.δ. 169/2007, που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 12 του ν. 3554/2007 και κωδικοποίησε σε ενιαίο κείμενο, υπό τον τίτλο "Κώδικας Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων", τις διατάξεις που ισχύουν για την απονομή των πολιτικών και στρατιωτικών συντάξεων.

19. Περαιτέρω, ως «τακτικοί υπάλληλοι των Υπουργείων» νοούνται, κατά τον Κώδικα Δημοσίων Υπαλλήλων, οι κατέχοντες νομοθετημένη, δηλαδή οργανική θέση των Υπουργείων, ασχέτως αν συνδέονται με το Δημόσιο με σχέση δημοσίου δικαίου ή εξαρτημένης εργασίας ιδιωτικού δικαίου (άρθρο 103 παρ. 2-5 Συντάγματος, Α. Ι. Τάχος- Ι. Συμεωνίδης «Ερμηνεία Υπαλληλικού Κώδικα», έκδ. 2004, Τόμος Α', σελ.66). Οι εν λόγω τακτικοί δημόσιοι υπάλληλοι, συνταξιοδοτούνται από το Δημόσιο, με βάση τις διατάξεις του άρθρου 1 παρ. 1 του π.δ.169/2007 (με τίτλο «πολιτικοί υπάλληλοι», σε αντιδιαστολή με τους στρατιωτικούς υπαλλήλους που διέπει ο ίδιος Κώδικας), που ορίζει ότι *“ο τακτικός δημόσιος υπάλληλος που λαμβάνει κάθε μήνα μισθό από το Δημόσιο Ταμείο ή από άλλους ειδικούς πόρους δικαιούται σε ισόβια σύνταξη από το Δημόσιο Ταμείο.”* Όπως έχει γίνει νομολογιακά δεκτό (Ολομ. Ε.Σ. 864/1982, 13/1979 και 19/1973, ΙΙ Τμ. Ε.Σ. 1227/1991, 212/1976 και 152/1975, που ερμηνεύουν την – κωδικοποιηθείσα με το άρθρο 1 παρ. 1 του π.δ. 169/2007 – διάταξη του άρθρου 1 παρ. 1 του α.ν. 1854/1951 «Περί απονομής των Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων»), την ιδιότητα του τακτικού υπαλλήλου για την εφαρμογή της διάταξης αυτής, φέρει και ο διοριζόμενος, με μηνιαίο μισθό, σε δημόσια οργανωμένη και μόνιμη υπηρεσία προς κάλυψη διαρκών υπηρεσιακών αναγκών για την ικανοποίηση των οποίων προβλέφθηκαν στον οικείο οργανισμό, ανάλογες θέσεις, οπότε, εκείνος που διορίζεται σε τέτοια νομοθετημένη θέση, θεωρείται τακτικός υπάλληλος, ανεξαρτήτως (τυχόν) του χαρακτηρισμού του ως εκτάκτου, στο νόμο ή στο έγγραφο διορισμού, καθώς και της σχέσης υπό την οποία παρέχει τις υπηρεσίες του (ως δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου).

20. Συνεπώς, όχι μόνο οι μόνιμοι, αλλά και οι συμβασιούχοι αορίστου χρόνου υπάλληλοι της Βουλής, συνταξιοδοτούνται με τις εκάστοτε ισχύουσες, για τους τακτικούς υπαλλήλους των Υπουργείων, διατάξεις της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας του Δημοσίου, που περιέχονται στον ως άνω Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων, καθώς και στις σχετιζόμενες με τον Κώδικα - και συναφείς προς τις ρυθμίσεις του - διατάξεις νόμων και εν προκειμένω τις διατάξεις των άρθρων 1 παρ. 1 και 9 παρ. 1 του π.δ. 169/2007.

21. Και είναι μεν αληθές ότι, το π.δ. 169/2007 περιλαμβάνει και διατάξεις (όπως των άρθρων 1 παρ. 6 και 9 παρ. 10), μέσω των οποίων απονέμεται σύνταξη από το Δημόσιο Ταμείο και σε μία ειδική κατηγορία - του παλαιού άρθρου 1 του ν.δ. 874/1971 - υπαλλήλων με σύμβαση αορίστου ή ορισμένου χρόνου του Δημοσίου (η οποία, σήμερα, τείνει να εκλείψει, διότι οι διατάξεις του ν.δ.874/1971 έπαψαν να εφαρμόζονται στους υπαλλήλους με σύμβαση, που διορίστηκαν στο Δημόσιο μετά την ισχύ του ν. 1476/1984 και ως εκ τούτου, οι περισσότεροι υπάλληλοι της κατηγορίας αυτής έχουν ήδη συνταξιοδοτηθεί), πλην, η παραπομπή της διάταξης της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 4111/2013 στην συνταξιοδοτική νομοθεσία του Δημοσίου, αφορά, κατά τη ρητή διατύπωση της διάταξης αυτής, τις εκάστοτε ισχύουσες για τους τακτικούς υπαλλήλους των Υπουργείων διατάξεις (π.χ. των άρθρων 1 παρ. 1, 9 παρ. 1 κ.λ.π. του π.δ/τος 169/2007) και όχι τις προαναφερθείσες, ισχύουσες για την ως άνω ειδική κατηγορία συμβασιούχων αορίστου χρόνου του Δημοσίου, διατάξεις της νομοθεσίας αυτής.

22. Άλλωστε, και οι τρεις κατηγορίες υπαλλήλων της Βουλής (μόνιμοι, με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου και μετακλητοί) χαρακτηρίζονται, με την παρ. 1 του άρθρου 32 του Κανονισμού της, ως «δημόσιοι πολιτικοί υπάλληλοι της νομοθετικής λειτουργίας του Κράτους», ενώ, εκτός από τους μόνιμους, θέσεις οργανικές κατέχουν στη Βουλή (κατ' άρθρο 85 παρ. 6 του ίδιου Κανονισμού) και οι υπάλληλοι με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, άρα τυγχάνει εφαρμογής και σε αυτούς, όσον αφορά τη συνταξιοδότησή τους, η εγγύτερη προς την ιδιότητά τους αυτή (των τακτικών δημοσίων πολιτικών υπαλλήλων) νομοθεσία, που είναι, ασφαλώς, η νομοθεσία των άρθρων 1 παρ. 1, 9 παρ. 1 κ.λ.π. του π.δ. 169/2007, η οποία διέπει όλους τους τακτικούς

υπαλλήλους των Υπουργείων και στην οποία παραπέμπει προς εφαρμογή, κατά περίπτωση, η ερμηνευόμενη ως άνω διάταξη.

23. Η άποψη αυτή, ότι δηλαδή ο νομοθέτης της διάταξης της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του ν. 4111/2013, δεν διαφοροποιεί τις δύο αυτές κατηγορίες υπαλλήλων της Βουλής (μονίμους και ΙΔΑΧ), όσον αφορά τα συνταξιοδοτικά τους ζητήματα, επιρρωνύεται και από το γεγονός ότι, με το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του ν. 4111/2013, δημιούργησε ένα πλασματικό μισθό για όλους ανεξαιρέτως τους υπαλλήλους της Βουλής (μονίμους και ΙΔΑΧ), ούτως ώστε αυτοί (και ιδίως οι τελευταίοι) να καταστεί δυνατό να ενταχθούν, όσον αφορά τον υπολογισμό της σύνταξής τους, στα δεδομένα της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας του Δημοσίου. Ο μισθός αυτός είναι ο συντάξιμος μισθός του τακτικού υπαλλήλου Υπουργείου αντίστοιχης κατηγορίας, με τα ίδια έτη υπηρεσίας, όπως αυτός ισχύει κάθε φορά με βάση τις οικείες συνταξιοδοτικές διατάξεις (του π.δ/τος 169/2007). Τούτο διότι, αν ο νομοθέτης της ως άνω (παραπεμπτικής) διάταξης, ήθελε να διαφοροποιήσει τους υπαλλήλους με σχέση ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου της Βουλής από τους μονίμους υπαλλήλους αυτής, ώστε να εφαρμοσθεί, ως προς την θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος και τον υπολογισμό της σύνταξης των πρώτων, ό,τι ισχύει και στην αντίστοιχη κατηγορία (συμβασιούχων) υπαλλήλων του Δημοσίου, που συνταξιοδοτείται με βάση τις διατάξεις του π.δ. 169/2007, θα το όριζε ρητά, παραπέμποντας ειδικώς για την κατηγορία αυτή υπαλλήλων της Βουλής, όχι στις εκάστοτε ισχύουσες για τους τακτικούς υπαλλήλους των Υπουργείων διατάξεις της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας του Δημοσίου, αλλά απ'ευθείας στα άρθρα 1 παρ. 6 και άρθρο 9 παρ. 10 του π.δ/τος, που ρυθμίζουν διαφορετικά, σε σχέση με τους τακτικούς υπαλλήλους του Δημοσίου, τα της θεμελίωσης συνταξιοδοτικού δικαιώματος και υπολογισμού του συντάξιμου μισθού των συμβασιούχων αορίστου χρόνου υπαλλήλων του Δημοσίου. Σε μια τέτοια περίπτωση, δεν θα υπήρχε ανάγκη να θεσπισθεί (με το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του ν. 4111/2013) ένας πλασματικός μισθός, προκειμένου να ενταχθεί σε αυτόν η εν λόγω κατηγορία υπαλλήλων της Βουλής, αφού εάν ήθελε γίνει δεκτό ότι η παραπομπή στη συνταξιοδοτική νομοθεσία του Δημοσίου, αφορούσε (μεταξύ άλλων και) τις εκάστοτε ισχύουσες για τον υπολογισμό της σύνταξης διατάξεις των συνταξιοδοτούμενων με τη νομοθεσία

αυτή συμβασιούχων αορίστου χρόνου του Δημοσίου, θα γινόταν αυτόματα και η εφαρμογή της παραγράφου 10 του άρθρου 9 του π.δ.169/2007, περί του τρόπου υπολογισμού του συντάξιμου μισθού των προσώπων αυτών.

24. Συνεπώς, στους υπαλλήλους της Βουλής με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, τυγχάνουν εφαρμογής από 1-1-2013 και εφεξής, όσον αφορά τη θεμελίωση του συνταξιοδοτικού τους δικαιώματος και τον εν γένει υπολογισμό της σύνταξής τους, οι εκάστοτε ισχύουσες για τους τακτικούς δημοσίους υπαλλήλους διατάξεις της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας του Δημοσίου, ήτοι, συγκεκριμένα, οι διατάξεις των άρθρων 1 παρ. 1, 9 παρ. 1 κ.λ.π. του π.δ/τος 169/2007, οι δε φορείς (ΙΚΑ κ.λπ.) στους οποίους τα πρόσωπα αυτά υπάγονται ασφαλιστικά, είναι αρμόδιοι για την έκδοση των σχετικών αποφάσεων συνταξιοδότησής τους.

25. Κατά τη γνώμη της **μειοψηφίας**, που απαρτίσθηκε από την Αντιπρόεδρο Ν.Σ.Κ. Χρυσάφουλα Αυγερινού και τους Νομικούς Συμβούλους του Κράτους Αικατερίνη Γρηγορίου, Δήμητρα Κεφάλα, Παναγιώτη Παππά, Βασίλειο Καραγεώργο και Παναγιώτα – **Ελευθερία Δασκαλέα** – Ασημακοπούλου (ψηφοί έξι - 6), από την ερμηνεία των προαναφερομένων διατάξεων προκύπτουν τα ακόλουθα:

Με τις διατάξεις του ν. 4024/2011, όπως αναλυτικά αναφέρεται και στην από 6-10-2011 Αιτιολογική Έκθεση αυτού, επιδιώκεται η άμεση αντιμετώπιση του δημοσιονομικού προβλήματος της χώρας, δια μέσου της επίτευξης στόχων και της εφαρμογής του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής. Μία από τις σημαντικότερες καινοτομίες του νόμου αυτού είναι, ότι το πεδίο εφαρμογής του δεν εμπεριέχει πλέον εξαιρέσεις, με αποτέλεσμα να εμπίπτει σ' αυτό και το προσωπικό της Βουλής των Ελλήνων, αλλά μόνο αναφορικά με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Β' αυτού (Βαθμολογικές Προαγωγές και Μισθολογική Εξέλιξη των Υπαλλήλων), για το οποίο και γίνεται ρητή αναφορά στη διάταξη του άρθρου 4 παρ. 1 περ. δ' αυτού (δοθέντος ότι οι συνταξιοδοτικές διατάξεις του νόμου αυτού, μεταξύ των οποίων και η παρ. 2 του άρθρου 1, στην οποία παραπέμπει ευθέως προς ανάλογη εφαρμογή η καθορίζουσα τις τακτικές αποδοχές των υπαλλήλων της Βουλής διάταξη του τελ. εδαφίου της παρ. 5 του άρθρου 94 του Κανονισμού της Βουλής, περιλαμβάνονται στο Κεφάλαιο Πρώτο, υπό τον τίτλο «Συνταξιοδοτικές διατάξεις»). Η αναφορά όμως αυτή γίνεται με τη

ρητή και υποχρεωτική, από το ισχύον Σύνταγμα, επιφύλαξη των ρυθμίσεων του Κανονισμού της Βουλής (ήτοι «σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό της»).

26. Στην συνέχεια, με τις διατάξεις του άρθρου 9 παρ. 13 του ν. 4111/2013 και με σκοπό, σύμφωνα με την από 10-1-2013 Αιτιολογική Έκθεση αυτού, «να ισχύσει και για τους υπαλλήλους της Βουλής, για λόγους ίσης μεταχείρισης, το σύστημα μισθολογικής εξέλιξης των υπαλλήλων του κράτους, των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης α΄ και β΄ βαθμού και των άλλων φορέων του δημόσιου τομέα, τροποποιούμενου αναλόγως του Κανονισμού της Βουλής (περ. α)», ορίσθηκε ότι, μετά από τροποποίηση του Κανονισμού της Βουλής των Ελλήνων, οι υπάλληλοί της υπάγονται, όσον αφορά στα μισθολογικά θέματα, στις διατάξεις του παραπάνω ν. 4024/2011. Επί πλέον ορίσθηκε ότι, από 1-1-2013 το προσωπικό αυτό εξομοιώνεται αναφορικά με το σύνολο των αποδοχών και επιδομάτων του, καθώς και τον υπολογισμό και την καταβολή της υπερβάλλουσας μείωσης, που ενδεχομένως θα προκύψει σύμφωνα με την έννοια των διατάξεων του άρθρου 29 του ν. 4024/2011, με τους υπαλλήλους των κλάδων Δημοσιονομικών και Εφοριακών της Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Οικονομικών, εντός του πλαισίου των διατάξεων του προαναφερομένου ν. 4024/2011, ταυτόχρονα δε ορίσθηκε ότι δεν καταβάλλεται στο προσωπικό αυτό οποιαδήποτε άλλη παροχή, επίδομα ή αποζημίωση και καθορίσθηκε ανώτατο όριο ωρών υπερωριακής απασχόλησης.

27. Με τη διάταξη του άρθρου 9 παρ.13 του ν. 4111/2013 ρυθμίστηκε (με προφανή σκοπό την εξίσωση των απολαβών του προσωπικού της Βουλής, που υπάγεται στον Κανονισμό της (Μέρος Β΄), με το λοιπό προσωπικό του Δημοσίου), αποκλειστικώς η μισθολογική εξέλιξη των υπαλλήλων αυτών, κατ' αντιστοιχία με τις διατάξεις του προαναφερόμενου ν. 4024/2011, στον οποίο ορίστηκε ότι οι υπάλληλοι του Δημοσίου με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, όπως και οι μόνιμοι και δόκιμοι, υπάγονται στο σύστημα βαθμολογικής και μισθολογικής εξέλιξης που συνθέτουν οι διατάξεις του. Παρά το γεγονός δε ότι στο πρώτο κεφάλαιο του ν. 4024/2011 περιέχονται και συνταξιοδοτικές διατάξεις, ουδόλως διαφοροποιήθηκε το συνταξιοδοτικό καθεστώς των υπαλλήλων του Δημοσίου με σχέση ιδιωτικού δικαίου, οι οποίοι εξακολούθησαν και εξακολουθούν να υπάγονται στην συνταξιοδοτική νομοθεσία

του αντίστοιχου για κάθε ειδικότητα ασφαλιστικού φορέα, δεδομένου ότι η συνταξιοδοτική νομοθεσία του Δημοσίου (ήτοι το π.δ. 169/2007, όπως ισχύει), δεν ταυτίζεται πάντοτε με την συνταξιοδοτική νομοθεσία των λοιπών ασφαλιστικών φορέων, διότι έχουν διαφορετική φιλοσοφία και προβλέψεις σε σημαντικά και καίρια σημεία.

28. Από την άλλη πλευρά, ο νομοθέτης ρύθμισε, με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 4111/2013, τα συνταξιοδοτικά θέματα του προσωπικού της Βουλής. Ειδικότερα, οι διατάξεις αυτές για τον υπολογισμό της σύνταξης, τα όρια ηλικίας και τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης των υπαλλήλων της Βουλής παραπέμπουν στις διατάξεις της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας του Δημοσίου, κατά περίπτωση, όπως αυτές ισχύουν κάθε φορά, για τους τακτικούς υπαλλήλους των Υπουργείων, ενώ ορίζουν, περαιτέρω, ότι ως μισθός για τον υπολογισμό της σύνταξης των ανωτέρω προσώπων νοείται ο συντάξιμος μισθός τακτικού υπαλλήλου Υπουργείου αντίστοιχης κατηγορίας, με τα ίδια έτη υπηρεσίας, όπως αυτός ισχύει κάθε φορά, σύμφωνα με τις οικείες συνταξιοδοτικές διατάξεις.

Οι διατάξεις αυτές δεν περιορίζουν την εφαρμογή τους σε ορισμένη κατηγορία υπαλλήλων της Βουλής. Στην από 10-1-2013 Αιτιολογική Έκθεση του σχεδίου νόμου για την εν λόγω ρύθμιση αναφέρεται ότι σε αυτήν υπάγονται όλοι οι υπάλληλοι της Βουλής, περαιτέρω δε, στην ίδια Έκθεση, αναφέρεται ότι με τις διατάξεις αυτές προβλέπεται, για λόγους ισότητας μεταξύ των υπαλλήλων του Δημοσίου με τα ίδια τυπικά προσόντα, ότι από 1-1-2013 οι υπάλληλοι της Βουλής συνταξιοδοτούνται με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις που συνταξιοδοτούνται και οι αντίστοιχοι υπάλληλοι των Υπουργείων της ίδιας κατηγορίας και με τα ίδια έτη υπηρεσίας, ενώ η σύνταξή τους υπολογίζεται με βάση το συντάξιμο μισθό των ανωτέρω υπαλλήλων των Υπουργείων.

Συνεπώς, με τη διάταξη αυτή εφαρμόζεται η αρχή της ισότητας που ισχύει και στο ασφαλιστικό δίκαιο. Ειδικότερη έκφραση της αρχής αυτής στο πεδίο του ασφαλιστικού δικαίου είναι η αρχή της ίσης μεταχείρισης των ασφαλισμένων, που δεν επιτρέπει την άνιση μεταχείριση ομοειδών κατηγοριών ασφαλισμένων μέσα στον ίδιο ασφαλιστικό οργανισμό (Σ.τ.Ε. 600/2015, 3294/2011, 3781/2010, Π. Παραρά, Σύνταγμα 1975 έκδ. 1985 σελ. 33, Ειρ.Γαληνού – Στέφ. Πετροπουλάκος «Η Κοινωνική Ασφάλιση», σελ. 8). Ο νομοθέτης, δηλαδή,

δεσμεύεται, και κατά την εκδήλωση της κατ' άρθρο 22 παρ. 5 του Συντάγματος κρατικής μέριμνας για την κοινωνική ασφάλιση των εργαζομένων, να προβλέψει τη συμμετοχή αυτών με ίσους όρους στο σύστημα παροχών και αντιπαροχών της κοινωνικής ασφάλισης (Σ.τ.Ε. 3923/2010 Ολομ., 1285/2012, 3357/2013).

29. Οι υπάλληλοι της Βουλής των Ελλήνων με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου δεν υπάγονται σε ενιαίο βαθμολογικό και μισθολογικό σύστημα. Όσοι υπάγονται στον Κανονισμό της Βουλής, Μέρος Β' (Α' 51), όπως και οι μόνιμοι υπάλληλοι της Βουλής, δυνάμει των διατάξεων των άρθρων 38, 85, 164Γ, 164Δ του Κανονισμού αυτού και 9 παρ. 13 του ν. 4111/2013, έχουν όμοιο βαθμολογικό και μισθολογικό καθεστώς θεμελιούμενο κυρίως στις διατάξεις του ν. 4024/2011. Υπάρχουν, όμως, και κατηγορίες υπαλλήλων με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, που διέπονται από ειδικές διατάξεις, οι οποίες ρυθμίζουν διαφορετικά τα βαθμολογικά και τα μισθολογικά τους θέματα, όπως δημοσιογράφοι, επιστημονικοί συνεργάτες, ειδικοί επιστημονικοί συνεργάτες του Επιστημονικού Συμβουλίου των Διευθύνσεων της Επιστημονικής Υπηρεσίας της Βουλής, ιατροί, μηχανικοί, δικηγόροι, τεχνικοί κ.ά.. Οι υπάλληλοι αυτοί, όπως και οι λοιποί υπάλληλοι της Βουλής με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου, ασφαρίζονται στον οικείο κατά περίπτωση φορέα. Επομένως, στους υπαλλήλους αυτούς, όπως και στους αντίστοιχους υπαλλήλους του Δημοσίου, εφαρμόζεται, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 4111/2013, η συνταξιοδοτική νομοθεσία του οικείου ασφαλιστικού φορέα, στην οποία ορίζεται και ο συντάξιμος μισθός τους για τον προσδιορισμό των εισφορών και των συνταξιοδοτικών παροχών.

30. Η γνώμη αυτή δεν ερμηνεύει διασταλτικά, ούτε αναλογικά την εφαρμοστέα διάταξη. Αντίθετα, προκύπτει ευθέως από την γραμματική διατύπωσή της («κατά περίπτωση», «τακτικούς υπαλλήλους», «σύμφωνα με τις οικείες συνταξιοδοτικές διατάξεις»), την ιστορική συγκυρία θεσπίσεώς της, την ένταξή της στο πλαίσιο της δημοσιονομικής προσαρμογής, της οποίας αποτελεί μέρος και κυρίως από τον σκοπό της, που συνίσταται στην εξίσωση, κατά τον καθορισμό του συνταξιοδοτικού καθεστώτος του προσωπικού της Βουλής, με το αντίστοιχο προσωπικό του λοιπού Δημοσίου και όχι στην δημιουργία μιας επί πλέον διακριτής κατηγορίας προσωπικού ιδιωτικού δικαίου, που θα υπάγεται μεν στον οικείο συνταξιοδοτικό φορέα, οι προϋποθέσεις όμως, προσδιορισμού

των εισφορών και των συνταξιοδοτικών παροχών θα ρυθμίζονται, όπως των μονίμων υπαλλήλων του λοιπού Δημοσίου. Η θέση αυτή θα οδηγούσε σε αδικαιολόγητη, επί το δυσμενέστερο, διαφοροποίηση των υπαλλήλων της Βουλής με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου, έναντι των ασφαλισμένων στον ίδιο ασφαλιστικό φορέα, εργαζομένων στο Δημόσιο και μη και αντίκειται στην αρχή της ίσης μεταχείρισης των ασφαλισμένων, την οποία, κατά την Αιτιολογική Έκθεση, εφαρμόζει η εν λόγω διάταξη.

31. Συνεπώς, κατά τη γνώμη της μειοψηφίας, οι διατάξεις αυτές, όσον αφορά τους υπαλλήλους της Βουλής με σχέση δημοσίου δικαίου, για τον υπολογισμό της σύνταξης, τα όρια ηλικίας και τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης παραπέμπουν στη συνταξιοδοτική νομοθεσία του Δημοσίου και εξομοιώνουν τον συντάξιμο μισθό των υπαλλήλων αυτών με τον συντάξιμο μισθό μονίμου υπαλλήλου Υπουργείου αντίστοιχης κατηγορίας, με τα ίδια έτη υπηρεσίας, όπως αυτός ισχύει κάθε φορά, ενώ, όσον αφορά τους υπαλλήλους της Βουλής με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, παραπέμπουν στη νομοθεσία που ισχύει για τους υπαλλήλους του Δημοσίου με την ίδια σχέση εργασίας, δηλαδή στη συνταξιοδοτική νομοθεσία του οικείου ασφαλιστικού φορέα.

Ως εκ τούτου, οι υπάλληλοι της Βουλής με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, από 1-1-2013 και εφεξής συνταξιοδοτούνται όπως και οι αντίστοιχοι υπάλληλοι του Δημοσίου, με τις συνταξιοδοτικές διατάξεις του οικείου ασφαλιστικού φορέα.

Απάντηση.

32. Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Β' Τακτική Ολομέλεια) γνωμοδοτεί, κατά πλειοψηφία, επί του τεθέντος ερωτήματος, ως εξής: Στους υπαλλήλους της Βουλής με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου εφαρμόζονται, από 1-1-2013 και εφεξής, από τους οικείους ασφαλιστικούς φορείς (ΙΚΑ κ.λπ.), όσον αφορά τη θεμελίωση του συνταξιοδοτικού τους δικαιώματος (όρια ηλικίας και προϋποθέσεις συνταξιοδότησης), καθώς και τον υπολογισμό της σύνταξής τους, οι διατάξεις της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας του Δημοσίου, ήτοι οι εκάστοτε ισχύουσες για τους τακτικούς δημοσίους υπαλλήλους διατάξεις του π.δ/τος 169/2007 (άρθρα 1 παρ. 1, 9 παρ. 1 κ.λπ.) και οι ως άνω φορείς, στους οποίους υπάγονταν και

εξακολουθούν και μετά την έναρξη ισχύος των διατάξεων της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 4111/2013 να υπάγονται ασφαλιστικά τα ανωτέρω πρόσωπα, καταβάλλοντας σε αυτούς τις οικείες εισφορές, θα είναι οι αρμόδιοι για την συνταξιοδότησή τους φορείς.-

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

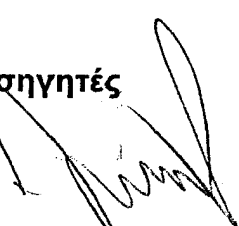
Αθήνα 12-2-2016

Ο Πρόεδρος

Μιχαήλ Α. Απέσσος
Πρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Οι Εισηγητές

Χαράλαμπος Μπρισκόλας
Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.

Βασίλειος Καραγεώργος
Νομ. Σύμβουλος του Κράτους